

Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca; Türkiye genelinde barajlardaki doluluk oranlarının hızla düşmesi, yeraltı sularının kritik seviyelere inmesi, su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi konusunda yaşanan yetersizliklerin ve bu durumun tarımsal üretim, enerji arzı ve içme suyu güvenliği üzerindeki etkilerinin bütün yönleriyle araştırılması; alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Prof. Dr. Mehmet AKALIN

Edirne Milletvekili

Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

GEREKÇE

Su, yalnızca bir doğal kaynak değil; yaşamın, üretimin, gıdanın ve toplumsal istikrarın temel unsurudur. Ancak Türkiye, 2025 yılı itibarıyla artık “su stresi yaşayan ülke” tanımının ötesine geçerek, “**su kıtlığı riski yüksek ülkeler**” arasında gösterilmektedir. Bu durum, gelecekte yalnızca ekolojik değil, ekonomik ve sosyal bir krize de dönüşme potansiyeli taşımaktadır.

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) tarafından yayımlanan 2025 Su Kaynakları Raporu’na göre, ülkemizin yeraltı suyu emniyetli rezervi 18 milyar m³, yıllık yüzeysel su kapasitesi 94 milyar m³ civarındadır. Buna rağmen, mevcut kullanım oranları bu sınırları aşmakta; yeraltı suyu seviyeleri her yıl ortalama 10–15 metre gerilemektedir. Bu tablo, özellikle İç Anadolu, Güneydoğu ve Ege bölgelerinde tarımsal üretimi ve içme suyu teminini doğrudan tehdit etmektedir.

Devlet Su İşleri (DSİ) verilerine göre, Ağustos 2025 itibarıyla baraj doluluk oranı ülke genelinde %42,2’ye gerilemiştir. İstanbul’da bu oran %62, Ankara’da %35, İzmir’de ise bazı barajlarda %1’in altına düşmüştür. Bu oranlar, 2000’li yılların başında ortalama %70 seviyesinde seyreden baraj doluluk oranlarıyla kıyaslandığında ciddi bir düşüşü göstermektedir.

Bu tablo yalnızca meteorolojik kuraklıkla açıklanamaz. Sorunun kökünde, yıllardır süregelen plansız kentleşme, aşırı yeraltı suyu kullanımı, tarımda verimsiz sulama yöntemleri, sanayi tesislerinin denetimsiz su tüketimi ve etkin olmayan su yönetimi politikaları bulunmaktadır. Üstelik bazı havzalarda enerji ve madencilik projeleri uğruna su havzalarının doğal yapısının bozulması, ekosistem dengelerini geri dönülmez biçimde tahrip etmektedir.

Türkiye’de yaklaşık 350.000’in üzerinde ruhsatsız yeraltı suyu kuyusu bulunduğu tahmin edilmektedir. Bu kuyuların büyük kısmı tarımsal sulama amaçlıdır ve kontrolsüz su çekimi, yeraltı su rezervlerini hızla tüketmektedir. Buna karşılık, mevcut denetim ve kayıt sistemlerinin zayıflığı nedeniyle kayıp miktarının net olarak ölçülememesi de politika yapımını zorlaştırmaktadır.

Bir başka sorun da suyun ekonomik değil stratejik bir kaynak olarak ele alınmamasıdır. Hâlen su fiyatlandırma, dağıtım ve kullanım politikaları, sürdürülebilirlik ilkesiyle değil, kısa vadeli mali yaklaşımlarla şekillenmektedir. Bu durum, hem kamu yatırımlarının etkinliğini düşürmekte hem de suyun sosyal bir hak olarak korunmasını zayıflatmaktadır.

Öte yandan, iklim değişikliği etkileri giderek belirginleşmekte; yağış rejimindeki düzensizlikler, uzun süren kuraklık dönemleri ve sel olayları su yönetimini daha karmaşık hale getirmektedir. Bu tablo, yalnızca mevcut kaynakların değil, gelecekteki nesillerin de yaşam hakkını tehdit eder boyuttadır.

Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

Bugün Türkiye'nin önünde temel bir tercih bulunmaktadır:
Ya "geçici çözümler" ile her yaz su kesintilerine alışan bir toplum haline gelinecek,

ya da bilimsel, sürdürülebilir ve bütüncül bir **"ulusal su yönetimi politikası"** geliştirilecektir.

Baraj doluluk oranlarındaki düşüş, yeraltı sularındaki kritik azalma, tarımda ve şehirlerde suyun verimsiz kullanımı, ülkenin su güvenliği açısından ciddi bir alarm durumudur. Artık mesele tasarruf değil, **dönüşüm meselesidir**.

Bu nedenle; Türkiye'nin su kaynaklarının korunması, baraj ve yeraltı su rezervlerinin durumu, iklim değişikliğinin etkileri, mevcut su yönetimi politikalarının etkinliği ve alınması gereken önlemlerin bütün yönleriyle incelenmesi için **TBMM bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurulması** gerekmektedir.

..... **Sayıli Araştırma Önergesi**

W.